

การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับปฐมวัย เพื่อเสริมสร้างทักษะนวัตกรรมในเด็ก*

DEVELOPMENT OF AN ADMINISTRATIVE MODEL FOR PRIVATE EARLY CHILDHOOD SCHOOLS TO ENHANCE INNOVATION SKILLS IN YOUNG

พิชญนันท์ วงษ์เนียม*, วราภรณ์ ไทมา, ภัทราวดี มากมี

Pitchayanan Vongneam*, Waraporn Thaima, Pattrawadee Makmee

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Doctor of Philosophy Program, Sripatum University, Bangkok, Thailand

*Corresponding author E-mail: pitchayanan.icexy@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับปฐมวัย ที่ส่งเสริมทักษะนวัตกรรมในเด็ก และ เพื่อประเมินความ เหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และประโยชน์ใช้สอยของรูปแบบการบริหารที่พัฒนาขึ้น โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธีพหุระยะ (Multi - Phase Mixed Methods Research) โดยการดำเนินการวิจัยแบ่ง ออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะแรก พัฒนารูปแบบจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 14 คน ระยะที่สอง ประเมินรูปแบบโดยการสนทนากลุ่มและตอบแบบประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ 12 คน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหาร ประกอบด้วย 4 ด้านหลัก ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารบุคลากร การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป โดยแต่ละด้านมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมของความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านความถูกต้องมีค่าเฉลี่ย 4.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.41 เนื้อหาสอดคล้องกับหลักวิชาการและแนวคิดการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับปฐมวัยเพื่อเสริมสร้างทักษะนวัตกรรมอย่างครบถ้วน ด้านความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ย 4.81 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.37 แบบมีความสอดคล้องกับบริบทการดำเนินงานและสามารถนำไปใช้ได้จริงในสถานศึกษา ด้านความเป็นไปได้มีค่าเฉลี่ย 4.78 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.39 ศักยภาพของรูปแบบในการประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และด้านความเป็นประโยชน์มีค่าเฉลี่ย 4.85 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.35 ซึ่งสูงที่สุด รูปแบบนี้สามารถยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการและสภาพสังคมในยุคปัจจุบัน อีกทั้งยังเป็นแนวทางที่ช่วยพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความพร้อมต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะนวัตกรรมอย่างเป็นระบบ สามารถประยุกต์ใช้ได้ทั้งในโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนในสังกัดอื่น ๆ เพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย

คำสำคัญ: การพัฒนา, การบริหาร, เด็กปฐมวัย

Abstract

This research aimed to develop a management model for private early childhood schools that promotes innovative skills in children. The study also evaluated the appropriateness, validity,

feasibility, and utility of the developed model. A multi-phase mixed methods research approach was employed. The research was divided into two phases: the first phase involved developing the model through interviews with 14 experts. The second phase involved evaluating the model through focus group discussions and questionnaires from 12 experts. The results revealed that the management model comprised four main areas: academic administration, personnel administration, budget administration, and general administration. Each area plays a crucial role in developing the quality and efficiency of early childhood education. The results revealed that the experts' opinions were highly rated in all areas, with an average score of 4.72 for accuracy and a standard deviation of 0.41. The content was consistent with academic principles and concepts of private early childhood school management to foster innovative skills. The appropriateness score was 4.81 for suitability and a standard deviation of 0.37. The model is consistent with the operational context and can be applied in educational institutions. In terms of feasibility, the mean score was 4.78 and the standard deviation was 0.39. The potential of the model for effective application and the highest level of usefulness were 4.85 and the standard deviation was 0.35. This model can raise the quality of education management to be consistent with the needs and conditions of society in the present era. It is also a guideline that helps develop teachers and personnel to be ready for systematic learning management that emphasizes innovative skills. It can be applied in both private schools and schools under other organizations to raise the standards of early childhood education.

Keywords: Development, Administration, Early Childhood

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนและสังคม เนื่องจากการศึกษาจะพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะตามที่สังคมต้องการ เพื่อให้คนเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาสังคมต่อไป ดังนั้น การศึกษาจึงต้องแสดงบทบาทให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ซึ่งปัจจุบันสังคมไทยกำลังก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 อันเป็นยุคที่มีความสลับซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้การศึกษาของไทยถึงเวลาต้องปรับเปลี่ยนอีกครั้ง เพื่อให้สามารถสร้างผลผลิตได้สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของสังคมไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 6 ได้กำหนดความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 22 ได้กำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553)

การจัดการศึกษาในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก เป้าประสงค์ เพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ด้านความรู้ ความเข้าใจ ในเนื้อหารายวิชาถูกเพิ่มเติมในส่วนของทักษะการคิดที่ซับซ้อนทั้งคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และมีทักษะสังคม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสื่อสารระหว่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีทักษะในการสร้างนวัตกรรมทั้งในรูปแบบสิ่งประดิษฐ์หรือวิธีการ รวมถึงตระหนักในคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็นพลโลกที่ดีต่อสังคม ประกอบกับรูปแบบการจัดการศึกษาที่มีการปรับเปลี่ยนให้มีความเป็นดิจิทัลเพื่อสอดคล้องกับ

สภาพสังคมและเศรษฐกิจ นวัตกรรมจึงถูกสร้างและเผยแพร่สู่สังคมอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การสร้างผู้เรียนให้เป็นผู้มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมหรือเป็นนวัตกรรมจึงถือเป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และเป็นทักษะสำคัญสำหรับการศึกษาในอนาคต โดยการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จะมุ่งพัฒนาทักษะของผู้เรียนอย่างตรงประเด็น เพื่อให้พร้อมสำหรับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นหรือการพัฒนาทักษะระดับสูงเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพโดยหนึ่งในทักษะสำคัญเหล่านั้น คือ การสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Baker, S. et al., 2014)

โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งอยู่ในความดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาแก่เยาวชนของชาติ จึงจำเป็นต้องตระหนักถึงการพัฒนาและการปรับระบบโครงสร้างการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง (ธัญพร มณีฉาย และคณะ, 2557) ในยุคโลกาภิวัตน์ การดำเนินกิจการใด ๆ รวมถึงการจัดการศึกษา จำเป็นต้องมีผู้บริหารมืออาชีพที่สามารถนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและไร้พรมแดน ส่งผลกระทบโดยตรงต่อระบบการศึกษา ซึ่งต้องการผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิสัยทัศน์และทักษะการบริหารจัดการที่รอบด้าน (ธีระ รุญเจริญ, 2557) ดังนั้น การกำหนด รูปแบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมในโรงเรียนเอกชน จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เนื่องจากรูปแบบการบริหารจัดการเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับบริบทของยุคสมัย การมีรูปแบบที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถแก้ไขปัญหา ป้องกันปัญหา และสร้างระบบการพัฒนาที่มั่นคงภายในสถานศึกษาได้ ซึ่งไม่เพียงช่วยยกระดับคุณภาพของผู้เรียน แต่ยังสนับสนุนให้โรงเรียนเอกชนมีศักยภาพในการแข่งขันและตอบสนองต่อความต้องการของสังคมได้อย่างยั่งยืน (ธัญพร มณีฉาย และคณะ, 2557)

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการเสริมสร้างความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัยในยุคปัจจุบันมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะด้านความเป็นนวัตกรรมนั้น จำเป็นต้องเริ่มต้นฝึกฝนตั้งแต่วัยเริ่มแรกของชีวิต หรือ “เด็กปฐมวัย” ซึ่งเป็นช่วงวัยสำคัญในการวางรากฐานการเรียนรู้ การบ่มเพาะนวัตกรรมตัวน้อยจึงต้องเน้นการส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ การตั้งคำถาม การสังเกต และการทดลอง (Sutaphan, S. & Yuenyong, C., 2023) ทั้งนี้ทักษะดังกล่าวไม่เพียงแต่เป็นพื้นฐานของการคิดเชิงนวัตกรรม แต่ยังเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและการปรับตัว ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศในอนาคต (ศิริธร สุดตานนท์, 2566) อย่างไรก็ตาม แม้ข้อมูลจากการศึกษาเดิมจะชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาเด็กปฐมวัยในมิติของทักษะและสมรรถนะ แต่ยังมีได้สะท้อนให้ชัดเจนถึงรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เหมาะสมกับช่วงวัยดังกล่าว โรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 จึงจำเป็นต้องพัฒนาระบบการบริหารที่สามารถนำแนวคิดการเสริมสร้างความเป็นนวัตกรรมไปปรับใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านและต่อเนื่อง การออกแบบรูปแบบการบริหารที่เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของผู้เรียนปฐมวัย จึงเป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วยให้โรงเรียนเอกชนบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับปฐมวัย ที่ส่งเสริม ทักษะนวัตกรรมในเด็ก
2. เพื่อประเมินความ เหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และประโยชน์ใช้สอย ของรูปแบบการบริหารที่พัฒนาขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนสำหรับเด็กปฐมวัย

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 จำนวน 14 คน ซึ่งผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง โดยผู้ให้ข้อมูลต้องมีคุณสมบัติครบทั้ง 2 ข้อ ดังนี้ 1) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอกด้านการบริหารการศึกษา และ 2) มีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 10 ปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์การบริหารโรงเรียนเอกชนสำหรับเด็กปฐมวัย ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนสำหรับเด็กปฐมวัย

1. ผู้วิจัยร่างแบบสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวชี้วัดการบริหารสำหรับเด็กปฐมวัยโรงเรียนเอกชน มาสร้างเป็นร่างแบบสัมภาษณ์ การบริหารโรงเรียนเอกชนของเด็กปฐมวัย
2. นำร่างแบบสัมภาษณ์การบริหารโรงเรียนเอกชนสำหรับเด็กปฐมวัย เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้อง และความเหมาะสมในการใช้ภาษาแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข
3. นำข้อเสนอแนะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขและจัดทำแบบสัมภาษณ์การบริหารโรงเรียนเอกชนสำหรับเด็กปฐมวัย
4. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน 3 คน ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง โดยมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ดังนี้ 1) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกด้านการวัดผล การศึกษา และ 2) ดำรงตำแหน่งทางวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไปในสาขาการวัดผลการศึกษา หรือ การวิจัยทางการศึกษา

พิจารณาความสอดคล้องระหว่างประเด็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์ เนื้อหา นิยามศัพท์เฉพาะ ความถูกต้อง สำนวนภาษา ความเหมาะสม และความชัดเจนของข้อคำถาม โดยใช้เทคนิคหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Congruence) โดยได้เลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องมากกว่า .50 - 1.00 พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00

5. ปรับปรุงความถูกต้องของสำนวนภาษา ความเหมาะสม และความชัดเจนของข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำไปจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ ทั้งนี้ได้ตรวจสอบข้อคิดเห็นอีกครั้ง เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญให้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 ซึ่งอาจหมายความว่าไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนนี้

6. นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วไปใช้เก็บข้อมูลกับผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จำนวน 14 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง และดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก

7. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน มาใช้ในการกำหนดการบริหารโรงเรียนเอกชนของเด็กปฐมวัย แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้อง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์
2. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์และแบบสัมภาษณ์ให้ผู้บริหารสถานศึกษา
3. ประสานกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพื่อขออนัดหมายวันและเวลาสัมภาษณ์
4. ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวันและเวลาที่นัดหมาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา จากนั้นได้นำข้อเสนอแนะที่ได้รับมาพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขร่างรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสำหรับเด็กปฐมวัย ก่อนนำเสนอร่างดังกล่าวต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม

ระยะที่ 2 การประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนสำหรับเด็กปฐมวัย

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม จำนวน 12 คน ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจงดังนี้

1. ผู้ทรงคุณวุฒิในส่วนนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม เนื่องจากมีบทบาทและหน้าที่แตกต่างกัน ประกอบด้วยผู้บริหารการศึกษาและศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ รวมจำนวน 8 คน โดยผู้ให้ข้อมูลทุกคนต้องมีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ทั้ง 2 ข้อ ดังนี้ 1) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก 2) มีประสบการณ์ในการทำงานอย่างน้อย 10 ปี

2. อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 4 คน โดยผู้ให้ข้อมูลทุกคนต้องมีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ทั้ง 2 ข้อ ดังนี้ 1) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกด้านการศึกษาปฐมวัย 2) มีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินการบริหารโรงเรียนเอกชนสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งประยุกต์ใช้จากมาตรฐานการประเมินของ Joint Committee on Standards for Educational Evaluation ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้ ความถูกต้อง (ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์) โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 ความถูกต้อง (Accuracy) ความเหมาะสม (Propriety) ความเป็นไปได้ (Feasibility) และความเป็นประโยชน์ (Utility) ของการบริหารโรงเรียนเอกชนของเด็กปฐมวัย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ขั้นตอนการประเมินการบริหารโรงเรียนเอกชนของเด็กปฐมวัย

1. ผู้วิจัยนำรายละเอียดของร่างการบริหารโรงเรียนเอกชนของเด็กปฐมวัย ที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จัดทำเอกสารเพื่อใช้ในการสนทนากลุ่ม

2. จัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 12 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมของการบริหารโรงเรียนเอกชนของเด็กปฐมวัย และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

3. นำรายละเอียดของการบริหารโรงเรียนเอกชนของเด็กปฐมวัย ที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ มาจัดทำเป็นข้อคำถามแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4. ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย

5. ผู้วิจัยนำร่างแบบประเมินการบริหารโรงเรียนเอกชนของเด็กปฐมวัย เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาความเหมาะสมและการใช้ภาษา

6. ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

7. ประเมินการบริหารโรงเรียนเอกชนของเด็กปฐมวัย โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 ท่าน

8. นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขร่างการบริหารโรงเรียนเอกชนของเด็กปฐมวัย แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง และพัฒนาการบริหารโรงเรียนเอกชนของเด็กปฐมวัย ฉบับสมบูรณ์

การหาคุณภาพเครื่องมือ

พิจารณาความสอดคล้องระหว่างประเด็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์ เนื้อหา นิยามศัพท์เฉพาะ ความถูกต้อง สำนวนภาษา ความเหมาะสม และความชัดเจนของข้อคำถาม โดยใช้เทคนิคหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Congruence) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องมากกว่า .50 - 1.00 พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบประเมินการบริหารโรงเรียนเอกชนของเด็กปฐมวัยตามแนวคิดความเป็นวัตร โดยประเมิน ใน 4 ด้าน ได้แก่ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทำการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสำหรับเด็กปฐมวัย
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้ทรงคุณวุฒิ พร้อมแนบโครงร่างวิทยานิพนธ์และร่างรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อใช้ประกอบการพิจารณา
3. เชิญผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเพื่อพิจารณา แสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะเชิงลึกเกี่ยวกับร่างรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสำหรับเด็กปฐมวัยอย่างละเอียด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินการบริหารโรงเรียนเอกชนของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในร่างการบริหารโรงเรียนเอกชนของเด็กปฐมวัย โดยการถอดเนื้อความจากข้อเสนอแนะ วิเคราะห์เนื้อหา และนำมาปรับปรุง พัฒนาเป็นแบบประเมินการบริหารโรงเรียนเอกชนของเด็กปฐมวัย

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินการบริหารโรงเรียนเอกชนของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percent) ด้วยโปรแกรม SPSS

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความถูกต้อง (Accuracy) ความเหมาะสม (Propriety) ความเป็นไปได้ (Feasibility) และความเป็นประโยชน์ (Utility) ของการบริหารโรงเรียนเอกชนของเด็กปฐมวัยโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ถูกต้อง/เหมาะสม/เป็นไปได้/เป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ถูกต้อง/เหมาะสม/เป็นไปได้/เป็นประโยชน์ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ถูกต้อง/เหมาะสม/เป็นไปได้/เป็นประโยชน์ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีถูกต้อง/เหมาะสม/เป็นไปได้/เป็นประโยชน์ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ถูกต้อง/เหมาะสม/เป็นไปได้/เป็นประโยชน์ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับปฐมวัย ที่ส่งเสริมทักษะนวัตกรรมในเด็ก พบว่า

ด้านการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย 14 องค์ประกอบ สามารถสรุปประเด็นได้ ดังนี้

การพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรที่เน้นผลลัพธ์เป็นฐานที่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย พ.ศ. 2560 บริบทนโยบาย และวิสัยทัศน์ของโรงเรียนมุ่งเน้นทักษะความเป็นนวัตกรรม

และ 2) การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมศักยภาพรายบุคคล จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 เช่น

“ยึดหลักสูตรหลักสูตรปฐมวัย พ.ศ. 2560 โดยบูรณาการเรื่องการคิดสร้างสรรค์ การแสวงหาความรู้ และการสร้างเครือข่าย” “พัฒนาหลักสูตรด้วยนวัตกรรมการศึกษาที่สร้างขึ้นเองเพื่อขับเคลื่อนให้เด็กได้รับการศึกษาอย่างมีศักยภาพและมีความเท่าเทียมกันบนความต่างทางวัฒนธรรม” (รองผู้อำนวยการฝ่ายนิเทศก์สัมพันธ์, 2568)

รายที่ 1 (ผู้อำนวยการโรงเรียน), วันเสาร์ที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2568 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยกระบวนการ STEAM Design Process 2) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านการเล่น (Play base-learning) 3) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริงด้วยกระบวนการ Plan-Do-Review (PDR) 4) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมสู่ประสบการณ์ใหม่โดยยึดหลัก 3R 5) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบโครงการ (Project Approach) จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 เช่น

“จัดประสบการณ์ให้เด็กได้เลือกเรียนในสิ่งที่สนใจ ผ่านพื้นที่สำหรับนักสร้างสรรค์ ตามความสนใจและความถนัดเฉพาะด้านของตนเอง(Personalized Learning)” “จัดประสบการณ์ด้วยกระบวนการ “STEAM design process” เป็นต้น (ผู้อำนวยการโรงเรียน., 2568)

รายที่ 2 (รองผู้อำนวยการโรงเรียน), วันอังคารที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2568 การประเมินพัฒนาการ ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic assessment) 2) การประเมินแบบพัฒนา (Formative Assessment) จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1

“เน้นประเมินเพื่อพัฒนาการและสมรรถนะของเด็ก” “ใช้เครื่องมือประเมินที่เหมาะสมกับพัฒนาการและธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย” “ประเมินผลโดยอิงจากพัฒนาการของเด็กเป็นรายบุคคล” เป็นต้น (รองผู้อำนวยการโรงเรียน, 2568)

รายที่ 3 (ผู้อำนวยการโรงเรียน), วันอังคารที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2568 การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ออกแบบห้องเรียนให้กว้าง โล่ง โปร่ง เป็นสัดส่วนเน้นความเป็นธรรมชาติ เรียนรู้จากสิ่งที่ของจริง ตามหลักมอนเตสซอรี (Montessori) 2) สร้างพื้นที่การเรียนรู้ให้เด็ก (Learning Space) ทั้งที่เป็นพื้นที่แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียน 3) ใช้สื่อที่มีความหลากหลายให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง 4) ใช้สื่อ เทคโนโลยี ภายในและภายนอกห้องเรียน 5) การจัดแหล่งเรียนรู้โดยใช้แนวคิดพื้นที่สำหรับนักสร้างสรรค์ (Makerspace) จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 เช่น

“จัดให้มีห้องปฏิบัติการที่ส่งเสริมการสร้างสิ่งประดิษฐ์ตามความสนใจได้” “จัดให้มีห้องปฏิบัติการที่ส่งเสริมการสร้างสิ่งประดิษฐ์ตามความสนใจได้” “ห้องต่าง ๆ ของโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้” เป็นต้น (ผู้อำนวยการโรงเรียน., 2568)

รายที่ 4 (รองผู้อำนวยการโรงเรียน), วันอังคารที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2568 ด้านการบริหารบุคลากร ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบสามารถสรุปประเด็นได้ ดังนี้ การวางแผนอัตรากำลัง ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การวางแผนอัตรากำลังตามภาระงานของสถานศึกษา 2) การวิเคราะห์และวางแผนอัตรากำลังคนก่อนนำไปปฏิบัติ

การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เช่น การฝึกอบรม การสัมมนา การศึกษาดูงาน 2) การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรได้รับความก้าวหน้าในวิชาชีพ จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 เช่น

“การวางแผนอัตรากำลังตามภาระงานของสถานศึกษา” “จัดมีการวิเคราะห์และวางแผนอัตรากำลังคนก่อนนำไปปฏิบัติ” “จัดระบบการบริหารบุคลากรให้ครูและอาจารย์สามารถเปลี่ยนสายงานได้” (รองผู้อำนวยการโรงเรียน, 2568)

รายชื่อที่ 5 (ผู้อำนวยการโรงเรียน), วันพฤหัสบดีที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2568 ด้านการบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ สามารถสรุปประเด็นได้ ดังนี้ การจัดทำงบประมาณ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การจัดทำงบประมาณฐานศูนย์ (Zero-based budgeting) 2) การจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance-Based budgeting: PBB) และ 3) การจัดทำงบประมาณโดยให้ความสำคัญกับค่าตอบแทนและการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 เช่น

“จัดทำงบประมาณโดยคำนึงถึงความจำเป็น และความเหมาะสมของสถานการณ์ในช่วงเวลานั้น” “การจัดทำงบประมาณโดยให้ความสำคัญกับค่าตอบแทนและการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร” “การจัดทำแผนและงบประมาณฐานศูนย์ (Zero-based budgeting)” เป็นต้น (ผู้อำนวยการโรงเรียน., 2568)

รายชื่อที่ 6 (ผู้อำนวยการโรงเรียน), วันพฤหัสบดีที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2568 การจัดสรรงบประมาณ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การจัดสรรงบประมาณแบบองค์รวม โดยมีการจัดสรรงบประมาณที่ให้ความสำคัญกับทุกงานและทุกกิจกรรมเพื่อพัฒนาความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย 2) การจัดสรรงบประมาณแบบเน้นการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย และ 3) การจัดสรรงบประมาณส่งเสริมงานวิจัยของครูเพื่อพัฒนาความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 เช่น (ผู้อำนวยการโรงเรียน., 2568)

“การจัดสรรงบประมาณแบบเน้นการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย” “การสนับสนุนงบประมาณให้ครูไปพัฒนาตนเองไม่จำกัดเวลา และจำนวนครั้ง” “จัดสรรสวัสดิการครูด้านต่าง ๆ ทั้งด้านส่วนตัวและวิชาชีพ” เป็นต้น (ผู้อำนวยการโรงเรียน., 2568)

รายชื่อที่ 7 (รองผู้อำนวยการโรงเรียน), วันอังคารที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2568 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การระดมทรัพยากรทางด้านความรู้เพื่อพัฒนาความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย และ 2) การระดมทรัพยากรทางด้านวัสดุ อุปกรณ์เพื่อพัฒนาความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 เช่น

“การจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาและการจัดระบบสวัสดิการของสถานศึกษา” “การจัดทำข้อมูลทรัพยากรเพื่อการศึกษาการจัดหาเงินงบประมาณและการระดมทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา” “การระดมทรัพยากรด้านห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” เป็นต้น (รองผู้อำนวยการโรงเรียน, 2568)

รายชื่อที่ 8 (ผู้อำนวยการโรงเรียน), วันศุกร์ที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2568 ด้านการบริหารทั่วไป ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ สามารถสรุปประเด็นได้ ดังนี้ การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศในสถานศึกษา 2) การจัดทำทะเบียนเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศที่ชัดเจน และ 3) การส่งต่อข้อมูลของได้กระหว่างระดับชั้นอย่างเป็นระบบ จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 เช่น

“การส่งต่อข้อมูลเด็กในระดับที่สูงขึ้นอย่างเป็นระบบ” “การจัดทำฐานข้อมูล และใช้ข้อมูลสำหรับการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย” เป็นต้น (รองผู้อำนวยการโรงเรียน, 2568)

รายชื่อที่ 9 (รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ), วันอังคารที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2568 การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อพัฒนาความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย และ 2) การจัดนิทรรศการเครือข่าย เพื่อนำเสนอผลงาน

การแข่งขัน การประกวดนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 เช่น

“ประสานเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการจัดการเรียนรู้” “จัดสรรและพัฒนากระบวนการและเครือข่ายสารสนเทศให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาต่าง ๆ ของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ” เป็นต้น (รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ, 2568)

รายที่ 10 (รองผู้อำนวยการฝ่ายนิเทศสัมพันธ์), วันอังคารที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2568

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อประเมินความ เหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และประโยชน์ใช้สอย ของรูปแบบการบริหารที่พัฒนาขึ้น ประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 ท่าน พบว่า รูปแบบการบริหารที่พัฒนาขึ้นมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับ “มากที่สุด” ในทุกด้าน โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

ด้านความถูกต้อง ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นว่ารูปแบบมีความสอดคล้องกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญของการบริหารสถานศึกษา และมีความเชื่อมโยงกับนโยบายการจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างชัดเจน ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านความเหมาะสม รูปแบบมีความเหมาะสมต่อบริบทของโรงเรียนเอกชนระดับปฐมวัย สามารถนำไปใช้ได้จริงทั้งในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ อีกทั้งยังมีความยืดหยุ่นให้ปรับใช้ตามสภาพพื้นที่และทรัพยากรของแต่ละสถานศึกษา ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านความเป็นไป ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินว่ารูปแบบมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน เข้าใจง่าย และสามารถปฏิบัติได้ภายใต้ข้อจำกัดด้านงบประมาณ บุคลากร และเวลา โดยไม่สร้างภาระเกินความสามารถของสถานศึกษา ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านประโยชน์ใช้สอย รูปแบบมีประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะนวัตกรรมของเด็กปฐมวัยอย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้ครูและบุคลากรมีแนวทางการทำงานที่ชัดเจน มีระบบติดตามและประเมินผลที่เอื้อต่อการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังสามารถเป็นต้นแบบให้สถานศึกษาอื่นนำไปประยุกต์ใช้ได้ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

โดยสรุป การประเมินทั้ง 4 ด้านนี้ชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการบริหารที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพสูง เหมาะสมต่อการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง และสามารถเป็นแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะนวัตกรรมในเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

อภิปรายผล

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับปฐมวัย ที่ส่งเสริม ทักษะนวัตกรรมในเด็ก พบว่า ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 4 ด้านหลัก ได้แก่

ด้านการบริหารวิชาการ รูปแบบเน้นการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 บริบทนโยบาย และวิสัยทัศน์ของโรงเรียน โดยบูรณาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านกระบวนการ STEAM Design Process การเรียนรู้ผ่านการเล่น การปฏิบัติจริงแบบ Plan-Do-Review การเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมสู่ใหม่ด้วยหลัก 3R และการเรียนรู้แบบโครงการ ซึ่งช่วยเสริมสร้างการคิดเชิงสร้างสรรค์และการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิฑิตมา ญาณวงษา และคณะ และเบญญาภา วิไลวรรณ ที่เน้นการจัดการเรียนรู้โดยให้เด็กเป็นศูนย์กลาง ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก และใช้กิจกรรมหลากหลายเพื่อกระตุ้นทักษะนวัตกรรม (วิฑิตมา ญาณวงษา และคณะ, 2564); (เบญญาภา วิไลวรรณ, 2566)

ด้านการบริหารบุคลากร มุ่งวางแผนอัตรากำลังตามภาระงานและการคาดการณ์ล่วงหน้า ควบคู่กับการพัฒนาครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง พร้อมส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ ปาจริย์ นาคะประทีป และคณะ ที่ระบุว่าการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในโรงเรียนเอกชนควรครอบคลุมการวางแผน สรรหา พัฒนา ประเมินผล และสร้างแรงจูงใจอย่างเป็นระบบ (ปาจริย์ นาคะประทีป และคณะ, 2564)

ด้านการบริหารงบประมาณ เน้นการจัดทำงบประมาณฐานศูนย์ การจัดทำแบบมุ่งเน้นผลงาน และการให้ความสำคัญกับค่าตอบแทนและการพัฒนาบุคลากร รวมถึงการจัดสรรงบประมาณแบบองค์รวม แบบมีส่วนร่วม และสนับสนุนงานวิจัยของครู ตลอดจนการระดมทรัพยากรทั้งด้านความรู้และวัสดุอุปกรณ์เพื่อพัฒนาทักษะนวัตกรรมของเด็ก ที่เสนอให้บริหารงบประมาณด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และใช้ผลติดตามเพื่อพัฒนางานต่อเนื่อง

ด้านการบริหารทั่วไป ประกอบด้วย การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การจัดทำทะเบียนข้อมูลอย่างเป็นระบบ และการประสานเครือข่ายการศึกษา ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และจัดกิจกรรม เช่น นิทรรศการผลงานนวัตกรรมเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับ ธรรมนูญ มณีนาย และคณะ ที่ชี้ว่าความสำเร็จของโรงเรียนขึ้นอยู่กับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งในและนอกสังกัด (ธรรมนูญ มณีนาย และคณะ, 2557)

2. เพื่อประเมินความ เหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และประโยชน์ใช้สอย ของรูปแบบการบริหารที่พัฒนาขึ้น

ซึ่งเป็นผลการวิจัยในระยะที่ 2 โดยประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ 9 ท่าน พบว่า ทุกรายการอยู่ในระดับ “มากที่สุด” โดยด้านประโยชน์ใช้สอยได้รับการประเมินสูงสุด รองลงมา คือ ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความถูกต้อง สะท้อนให้เห็นว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความครบถ้วนทั้งเชิงเนื้อหาและความเป็นรูปธรรมสามารถนำไปใช้จริงในบริบทโรงเรียนเอกชนระดับปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะด้านประโยชน์ใช้สอยที่ได้รับการประเมินสูงสุด แสดงถึงการตอบสนองต่อความต้องการและสภาพการดำเนินงานจริงของสถานศึกษา ทั้งนี้ ผลการวิจัยสอดคล้องกับข้อค้นพบของ ญาณิศา บุญจิตร ที่ระบุว่า รูปแบบการบริหารที่มีความถูกต้อง เหมาะสม และเป็นประโยชน์ จะเอื้อต่อการพัฒนาสถานศึกษาในระดับปฐมวัยให้สามารถส่งเสริมทักษะนวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน (ญาณิศา บุญจิตร, 2565)

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยจากการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับปฐมวัยเพื่อเสริมสร้างทักษะนวัตกรรมในเด็ก พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 4 ด้านหลัก ได้แก่ 1) การบริหารวิชาการ จำนวน 14 องค์ประกอบ ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการ และการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการสร้างทักษะนวัตกรรม 2) การบริหารบุคลากร จำนวน 4 องค์ประกอบ เน้นการวางแผนอัตรากำลัง และการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง 3) การบริหารงบประมาณ จำนวน 8 องค์ประกอบ ครอบคลุมการจัดทำงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ และการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา และ 4) การบริหารทั่วไป จำนวน 4 องค์ประกอบ เน้นการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษา ผลการประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด แสดงว่ารูปแบบการบริหารที่พัฒนาขึ้นมีความครบถ้วนทั้งเชิงเนื้อหาและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ได้แก่ ครูควรบูรณาการองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับทักษะนวัตกรรม เช่น การคิดสร้างสรรค์ การแสวงหาความรู้ และการสร้างเครือข่าย ลงในกระบวนการเรียนการสอน การประเมิน และการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ผู้บริหารควรใช้รูปแบบการบริหารนี้เป็นกรอบการดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดควรสนับสนุนทรัพยากร งบประมาณ และนโยบายที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีทักษะนวัตกรรมอย่างเป็นระบบ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ได้แก่ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความเป็นนวัตกรรมในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นเพื่อขยายการประยุกต์ใช้ 2) ศึกษาการนำรูปแบบการบริหารนี้ไปปรับใช้กับโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา 3) ศึกษาการประยุกต์ใช้รูปแบบในโรงเรียนสังกัด สพฐ. เพื่อยกระดับทักษะนวัตกรรมของเด็กทั่วประเทศ และ 4) พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัยให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับองค์ประกอบในรูปแบบที่พัฒนาแล้ว

เอกสารอ้างอิง

- ญาณิศา บุญจิตร. (2565). รูปแบบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อเสริมสร้างความเป็นนวัตกรของผู้เรียน. วารสารรัชติภาคย์, 16(49), 114-129.
- ฐิติมา ญาณะวงษา และคณะ. (2564). หลักสูตรที่เน้นผลลัพธ์: ใหม่สำหรับหลักสูตรอุดมศึกษา. วารสารมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 15(2), 279-291.
- ธัญพร มณีฉาย และคณะ. (2557). การบริหารโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 7(1), 751-764.
- ธีระ รุญเจริญ. (2557). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) เพื่อปฏิรูป รอบ 2 และประเมินภายนอกรอบ 3. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์ข้าวฟ่างจำกัด.
- เบญญาภา วิไลวรรณ. (2566). นวัตกรรมการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดทักษะของนวัตกร. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปาริย์ นาคะประทีป และคณะ. (2564). การบริหารทรัพยากรมนุษย์สำหรับโรงเรียนเอกชน. วารสารวิชาการ วิทยาลัยสันตพล, 7(2), 208-216.
- ผู้อำนวยการโรงเรียน. (29 พ.ค. 2568). ผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1. (พิชญนันท์ วงษ์เนียม, ผู้สัมภาษณ์)
- รองผู้อำนวยการฝ่ายนิเทศก์สัมพันธ์. (10 มิ.ย. 2568). รองผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1. (พิชญนันท์ วงษ์เนียม, ผู้สัมภาษณ์)
- รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ. (9 มิ.ย. 2568). รองผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1. (พิชญนันท์ วงษ์เนียม, ผู้สัมภาษณ์)
- รองผู้อำนวยการโรงเรียน. (20 พ.ค. 2568). รองผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1. (พิชญนันท์ วงษ์เนียม, ผู้สัมภาษณ์)
- ศิริธร สุตตานนท์. (2566). นวัตกรรมตัวน้อย: ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์อย่างไรในวัยอนุบาล. วารสารชุมชนแห่ง การเรียนรู้วิชาชีพครู, 3(1), 1-15.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- Baker, S. et al. (2014). Teaching Academic Content and Literacy to English Learners in Elementary and Middle School. Retrieved August 25, 2025, from <https://url.in.th/YtVRr>
- Sutaphan, S. & Yuenyong, C. (2023). Enhancing grade eight students' creative thinking in the waterstem education learning unit. Cakrawala Pendidikan: Jurnal Ilmiah Pendidikan, 42(1), <https://doi.org/10.21831/cp.v42i1.36621>